

מ"ת 30048/01/18 - מדינת ישראל נגד אליזבט ריאבצב

בית המשפט המחוזי בנצרת

מ"ת 30048-01-18 ישראל נ' ריאבצב(עצור בפיקוח)

בפני	כבוד השופטת תמר נסים שי
מבקשים	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	אליזבט ריאבצב (עצור/אסיר בפיקוח)

החלטה

בקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 18.12.18 ולהורות על הקלה בתנאים המגבילים, באופן שהמבקשת תשהה ב"מעצר בית" בשעות הלילה בלבד, כאשר בשעות היום יותר לה לצאת ממקום החלופה ללא פיקוח משמורנים.

כנגד המבקשת הוגש ביום 14/1/18 כתב אישום חמור, המייחס לה עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס, הדחת קטינים לשימוש בסם, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, חבלה בכוונה מחמירה, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, שיבוש הליכי משפט והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרה עד לתום ההליכים.

במסגרת החלטתי מיום 06/03/18, הוריתי על מעצרה של המבקשת. בעקבות ערעור שהוגש על החלטה זו נעצרה המבקשת באיזוק בבית הוריה באור עקיבא, החל מיום 11.4.18. בהמשך, בהחלטה מיום 18.12.18, הוסר האיזוק. מאז משוחררת המבקשת בתנאים מגבילים, במסגרתם היא מצויה בתנאי "מעצר בית" מלא בבית הוריה באור עקיבא, למעט לצורך יציאה לטיפולים והתאווורות בשעות מסוימות, הכל תחת פיקוח משמורנים.

בין לבין, במסגרת התיק העיקרי, תוקן כתב האישום באופן שהוסרו ממנו העבירות בעניין ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה וסיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, מנגד הוספו לו עבירות של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות ומעשי פזיזות (2 עבירות). המבקשת הודתה בכתב האישום המתוקן והופנתה לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר. למען שלמות התמונה, יוער כי הדיון בתיק העיקרי נדחה ליום 2.7.19.

במסגרת הליך המעצר שולבה המבקשת בטיפול במסגרות שונות, ועובר להגשת בקשה זו הוגש תסקיר עדכני בעניינה בתיק העיקרי.

מהתסקיר עולה כי ברקע להתנהלותה המסכנת של המבקשת ולשימוש בסמים, עד כדי אימוץ אורח חיים שולי התמכרותי שכלל את ביצוע העבירות, עמדו חוויות טראומטיות בעברה שלא עובדו.

המבקשת שולבה בטיפול ליחידה להתמכרויות באור עקיבא ב-08/18, והתנהלותה בטיפול משקפת מוטיבציה לשינוי בחייה, התמדה ורצינות.

בנוסף שולבה המבקשת בטיפול בבית חוסן בנתניה בדצמבר 2019, ומאז משתתפת בתכנית טיפולית קבוצתית לנשים בתדירות של 3 פעמים בשבוע. במסגרת הטיפול עומדת המבקשת בכל התחייבויותיה, ובדיקות השתן שהיא מבצעת מעידות על ניקיון משימוש בסם. שירות המבחן מציין כי המבקשת מצויה בשלבים ראשונים של הטיפול, והיא נזקקת להכוונת המנחות.

מבחינת התכנים העולים בטיפול, מבטאת המבקשת תחושת אשם על הפגיעה במשפחתה, מקבלת אחריות על התנהגותה ומביעה מוטיבציה להבנת הקשר בין התנהלותה לבין עברה ובחירותיה. המבקשת מדווחת על הקפדה במילוי תנאי השחרור, ואף נוטלת על עצמה תפקידים בבית כדי להקל על הוריה. בצד זאת, היא חווה בדידות וניתוק מקבוצת השווים ומעוניינת להשתלב בעולם הנורמטיבי, בין היתר תעסוקה ולימודים. גורמי הטיפול מעריכים כי יש לשקול הקלה בתנאים המגבילים שהוטלו עליה.

מדיווח שהתקבל מהיחידה לטיפול בהתמכרויות באור עקיבא, עולה כי המבקשת מבטאת מחויבות להליך הטיפול ועמידה בהחלטות שניתנו בעניינה. בשיחות עמה היא מבטאת קושי רב של הוריה בפיקוח האינטנסיבי עליה מזה תקופה ארוכה, במיוחד לאור מצוקה כלכלית של המשפחה. אף גורמי הטיפול ביחידה להתמכרויות המליצו על הקלה בתנאים המגבילים, על מנת להפחית את התלות בהורים והמצוקה אותה חווה.

במפגש עם שירות המבחן ביטאה המבקשת שביעות רצון מההליך הטיפולי, לצד מצוקה רבה מהתמשכות התנאים המגבילים מזה כשנה ותחושת האשמה והכאב בשל הפגיעה המשמעותית בהוריה, המלווים אותה 3 פעמים בשבוע לטיפול בנתניה והשלכות מצב זה על יכולתם להתפרנס ולהתפנות לצרכיהם. היא אף ביטאה רצון לצאת לעבוד, אולם אין לה מעסיק שיכול לפקח עליה.

שירות המבחן סבר כי התנהלות המבקשת במסגרת הטיפול ביחידה להתמכרויות מזה כשבעה חודשים ומזה כשלושה חודשים במסגרת טיפול אינטנסיבי במרכז היום, מבטא מחויבות לטיפול והיענות להליך השיקום. לכך מצטרפת העובדה שלא נפתחו תיקי מב"ד חדשים. השתלבות המבקשת בהליך הטיפולי תורמת לביסוס יכולתה לקיים שגרת חיים הכוללת התמקדות בתהליך השיקומי שהיא עוברת, תוך הימנעות ממוקדי סיכון ושמירה על התנהלות מותאמת, בהתאם לגבולות ולסייגים שהוצבו בפניה במסגרת התנאים המגבילים בהם נדרשת לעמוד.

שירות המבחן המליץ על דחיית הדין בעניינה בתיק העיקרי לחודש יולי לצורך המלצה סופית, אולם מאחר והיא שווה תקופה ממושכת כשנה בתנאים מגבילים ללא הפרות, הומלץ להקל בתנאים ולשקול להותיר את מעצר הבית שלה לשעות הלילה בלבד. הקלה בתנאים, כאמור, תאפשר לה לצאת לטיפול ללא ליווי הוריה, כך שאלה יוכלו לחזור לתפקוד תעסוקתי תקין ויאפשרו גם למבקשת לעבוד ולסייע בפרנסת המשפחה, כמו גם תאפשר לשירות המבחן לבחון את ההתנהלות בהליכים הטיפוליים תוך הקלה בתנאים, ולאפשר למבקשת להמשיך להתמקד בתהליך הטיפולי והשיקומי ובכך להפחית מעורבות נוספת בפלילים.

בעקבות התסקיר האמור, הוגשה בקשה זו לעיון חוזר בתנאי המעצר. המבקשת חוזרת על האמור בתסקיר ועותרת להביא בחשבון את פרק הזמן הממושך בו היא שוהה בתנאים מגבילים, את גילה הצעיר ואת הדרך השיקומית שעשתה במהלך פרק הזמן הארוך.

המשיבה מנגד, סבורה, כי טרם בשלה העת לשנות מן התנאים באופן כה משמעותי, כך שהמבקשת תימצא, למעשה, כמעט ללא פיקוח כלשהו.

לאחר ששמעתי את הצדדים ועיינתי בתסקיר ובתיק, סבורני כי ניתן להיעתר לבקשת המבקשת במידה חלקית ולהקל במעט את תנאי השחרור.

כאמור בטיעוניה, המבקשת הייתה נתונה במעצר ממש משך פרק זמן של כארבעה חודשים ולאחר מכן במעצר באיזוק משך כ-7 חודשים. נכון למועד זה היא מצויה בהליך ובהגבלת תנאים פרק זמן של כשנה וחמישה חודשים. מדובר בפרק זמן ממושך ביותר המצדיק, כשלעצמו, בחינת התנאים פעם נוספת, בהתאם להוראת סעיף 52 לחסד"פ (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996.

התנהלותה של המבקשת, הן במסגרת המעצר באיזוק והן במסגרת החלופה, הינה ללא דופי. לא נפתחו תיקי מב"ד חדשים והמשיבה עצמה אינה מעלה כל טענה אודות אופי התנהלותה.

במסגרת פרק הזמן הממושך כמפורט היטב בתסקיר שירות המבחן, המבקשת מצויה בהליך טיפולי מעמיק ומשמעותי. מזה כשבעה חודשים היא משתתפת בטיפול פרטני ובחודשים האחרונים בטיפול אינטנסיבי בבית חוסן. שני המוסדות המטפלים מתרשמים כי הטיפול שעוברת המבקשת משמעותי, היא תורמת ונתרמת מהטיפול, חדורת מוטיבציה לשינוי וניכר כי עשתה כברת דרך של ממש.

יחד עם זאת, ומנגד, לא ניתן להתעלם מחומרת העבירות שביצעה המבקשת, מהיקפן הרב ומהעובדה כי אלה נמשכו על פני פרק זמן ממושך. כל אלה מגלמים בחובם חומרה יתרה ומסוכנות לשלום הציבור ולביטחון בעוצמה משמעותית.

עוד ראוי לציין, כי למרות התקופה בה נוטלת המבקשת חלק בהליך טיפולי, הרי שהאינדיקציות הרלוונטיות הינן כי היא נמצאת בראשית הטיפול, ולגורמים הטיפולים חשוב לבחון את מידת יכולתה להתמיד במסגרת הנוכחית (כאשר לתכלית זו אף נדחה הדיון בתיק העיקרי).

איזון ראוי בין כל אלה מביא לכלל מסקנה כי אכן יש להיעתר באופן חלקי לבקשה, אולם עדיין ראוי לעשות כן במשורה ובאופן מידתי, אשר ייתן מחד גיסא ביטוי לכברת הדרך הטיפולית שעברה המבקשת ולהמלצת הגורמים הטיפולים, ומאידך גיסא יבטיח את שלומו וביטחונו של הציבור.

סופו של יום, שאני רואה להיעתר למבקשת באופן חלקי כך שלצורך הטיפול תהא המבקשת רשאית לצאת ללא פיקוח של משמורן. כל יציאה אחרת תלווה על ידי משמורן.

למען הסדר אבהיר, כי המבקשת תהא רשאית לצאת את הבית בימים א, ג, ו- ה' לבית חוסן מהשעה 07:00 - 13:00 ללא פיקוח משמורן. בימים אלה, כמו גם ביתר ימות השבוע (למעט סוף השבוע), החל מהשעה 16:00 ועד השעה 18:00 היא תהא רשאית לצאת בליווי משמורן בתוך תחומי אור עקיבא.

ביום ב' בין השעות 13:30 - 11:30 רשאית המבקשת לצאת לטיפול ביחידה להתמכרויות באור עקיבא ללא ליווי משמורן.

בימי שישי ושבט רשאית המבקשת לצאת את הבית בין השעות 09:00 - 13:00 בליווי משמורן באור עקיבא.

בנוסף לאמור ובשים לב לאמור בתסקיר, פתוחה הדרך בפני המבקשת להציע מקום עבודה רלוונטי בפיקוח מעסיק מתאים.

ככל שתוגש בקשה כאמור אדרש אליה.

יתר הערובות שנקבעו יוותרו על כנן על מנת להבטיח קיום תנאי החלופה, כמו גם בשלב זה איסור השימוש באינטרנט.

ההחלטה תעוכב למשך 24 שעות על מנת לאפשר למשיבה להגיש ערעור.

ככל שאין בדעתה לעשות כן, תודיע מוקדם ככל הניתן.

ניתנה היום, כ"ח אדר ב' תשע"ט, 04 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.